

*Mr Sasa Savić,
шеф Одељења за уговоре и правну регулативу,
НИС-Јуџојетрол, Београд*

О међусобном односу акционарског капитала и приватизације посматрано са аспекта Закона о предузећима

Резиме

Између акционарског капитала и приватизације постоје одређени односи, додирне тачке и тачке разликовања.

Правни основ стицања чланског капитала приликом оснивања акционарског друштва је оснивачки акти за осниваче и уговор о ојкују акција за учеснике, док када је у стицању постојећег приватизације по је уговор о продаји капитала за лица која акције стиичу под тржишним условима, а уговор о бесплаћном стицању акција за запослене и грађане Републике Србије. Након окончања постојећег приватизације друштвени и државни капитал се трансформише у акционарски капитал у приватној својини.

У постојећу приватизације се одсуја од правила да емисиони износ не може бити мањи од номиналног износа, затим да новчани оснивачки улог једног акционара не може бити мањи од 500 USD, као и да прејходно учесане акције при повећању акционарског капитала новим улозима морају бити улаћене у целости, и по када се акције стиичу под повлашћеним условима. На овај начин се даје подстицај трансформацији друштвене и државне својине, те из пог ралога наведене изузетке треба задржати и у новом Закону о привредним друштвима.

Кључне речи: акционарско друштво, акционарски капитал, акција, приватизација, трансформација, државна својина, друштвена својина.

1. Увод

Акционарски капитал представља укупност улога које оснивачи, а код акционарског друштва са јавним уписом акција и уписници по јавном позиву, уносе у друштво, односно збир номиналних вредности издатих акција од стране акционарског друштва, при чему је та вредност унапред одређена и на једнаке делове подељена.¹⁾ Дакле, улози које оснивачи и уписници уносе у друштво, са једне стране, и издате акције од стране акционарског друштва, са друге стране, јесу лице и наличје исте медаље.

Под приватизацијом подразумевамо промену власничког режима који постоји над друштвеним и државним средствима, тако што се исти трансформише у режим приватне својине.²⁾ У контексту наведеног, а посматрано са статусноправног аспекта, трансформисано друштвено или јавно предузеће тада поприма организа-

-
1. Види: Закон о предузећима, чл. 50. став 2. и чл. 187. став 2.; Нацрт Закона о привредним друштвима РС, чл. 182. став 1.; Закон о трговачким друштвима Хрватске, чл. 159. став 1. и чл. 161.; Закон о трговачким друштвима Македоније, чл. 221. став 1. и чл. 223.; Закон о трговачким друштвима Словеније, чл. 169. став 1.; Закон о трговачким друштвима Француске, чл. 73.; Закон о акционарским друштвима Немачке, пар. 1. Види и: М. Васиљевић, Коментар Закона о предузећима, 1996. година, стр. 59- 60, 183 – 184; И. Јанковец, Привредно право, 1999. година, стр. 47; Богоје Марјановић, Имовина предузећа и одговорност за обавезе, Право и привреда број 5 – 8/97, стр. 127; С. Новаковић, Друштва капитала и друштва лица, 2003. година, стр. 147-148. „Основна главница представља унапред одређену, на једнаке делове подељену, новчану противвредност уписаних и откупљених акција“. Тако: Д. Голубовић, Правни положај акционарског друштва, Нови Сад, 1992. година, стр. 56. “Основни капитал акционарског предузећа обухвата номиналну вредност акционарског капитала насталог емисијом и продајом обичних и приоритетних акција. Ради се о оснивачким и о акцијама наредних емисија. Номинална вредност основног капитала једнака је умношку броја емитованих акција и цене акција.” Види: Смањење акционарског капитала предузећа, Савремена пракса број 1789/99, стр. 1-2.
 2. Види: Закон о приватизацији (Службени гласник Републике Србије, број 38/2001, 18/2003) чл. 1. и даље; Закон о својинској трансформацији (Службени гласник Републике Србије, број 32/97, 10/2001) чл. 1. и даље; Закон о условима и поступку претварања друштвене својине у друге облике својине (Службени гласник Републике Србије, број 48/91, 75/91, 48/94, 51/94) чл. 1. и даље; Закон о друштвеном капиталу (Службени лист СФРЈ, број 84/89, 46/90) чл. 1. и даље; Закон о приватизацији предузећа (Службени гласник Републике Српске, број 8/96) чл. 1. и даље; Закон о својинској и управљачкој трансформацији (Службени лист Републике Црне Горе, број 2/92, 27/94) чл. 1. и даље; Закон о приватизацији привреде (Службени лист Републике Црне Горе, број 23/96, 6/99, 99/2000) чл. 2. и даље; М. Васиљевић, Пословно право, Савремена администрација, Београд, 1997. година, стр. 172 и даље; М. Трајковић, Приватизација – основа тржишне реформе у земљама у транзицији, Право и привреда број 5-8/97, стр. 237-238; М. Драгашевић, Црногорски концепт приватизације, Право и привреда број 5-8/97, стр. 255 и даље.

циону структуру друштва капитала - по правилу акционарског друштва са јавним уписом акција.³⁾

На овом месту можемо да поставимо питање, да ли између наведених правних института постоји одређени међусобни однос, или не? На ово питање треба дати потврдан одговор. Наиме, трансформација друштвене и државне својине подразумева и издавање акција одређеној категорији лица, што даље отвара и питање шта је и у чему се састоји улог тих лица, а што је све опет у одређеној вези са уношењем улога и издавањем акција приликом оснивања и повећања акционарског капитала. У том контексту, циљ овога рада је да укаже на основне додирне тачке и тачке разликовања између ова два правна института.

2. Правни основ стицања чланског статуса

Приликом оснивања акционарског друштва, када су у питању оснивачи, обавеза уношења улога произлази из оснивачког акта,⁴⁾ док када су у питању уписници по јавном позиву, из уговора о откупу акција.⁵⁾ Уписнику по јавном позиву акције се издају на бази уговора о откупу акција уз примену института преласка права и обавеза,⁶⁾ а оснивачима на основу чињенице да се после стицања правног субјективитета односи између оснивача трансформишу у статусне односе, који се успостављају између друштва и његових чланова, а које између осталог, карактерише и обавеза друштва да изда акције члану друштва.⁷⁾

У поступку приватизације ситуација је сасвим другачија, јер ту будући акционари не уносе никакав улог у друштво, већ средства субјекта приватизације стичу

3. Види: Закон о приватизацији, чл. 55. став 1.

4. Види: М. Васиљевић, Привредна друштва, 1999. година, стр. 219 – 222; И. Јанковец, Правни положај оснивача деоничког друштва, Право–теорија и пракса бр. 3–4/93, стр. 23 – 36; В. Јовановић, Однос уговора о оснивању и статута друштва капитала, Правни живот бр. 9 - 10/93, стр. 1227 – 1236; Р. Прица, оснивање деоничког друштва, Правни живот, бр. 8 – 10/89, Београд, стр. 1362 – 1363; Уплате улога у акционарско друштво, Савремена пракса број 1748/98, стр. 2; Д. Голубовић, Правни положај акционарског друштва, Нови Сад, 1992. година, стр. 70; Закон о предузећима, чл. 10., чл. 11., чл. 188., чл. 197. и чл. 334; Нацрт Закона о привредним друштвима РС, чл. 183; Закон о привредним друштвима Црне Горе, чл. 20. став 2. тачка 5.; Закон о предузећима из 1988. године, чл. 82.; Закон о привредним/господарским друштвима Босне и Херцеговине, чл. 110; Закон о трговачким друштвима Македоније, чл. 241.

5. Види: М. Васиљевић, Привредна друштва, 1999. година, стр. 226 – 227; И. Јанковец, О јавном позиву на упис деоница, Право и привреда бр. 5–6/94, стр. 40 – 45 и Привредно право, 1999. година, стр. 51; Д. Голубовић, Правни положај акционарског друштва, 1992. година, стр. 27 и 72; М. Стражњици, Предавања из трговачког права, Загреб, 1926. година, стр. 123; R. Pennington, Company Law, London, 1995, page 367 и даље.

6. Види: Закон о предузећима, чл. 6. (пренос потраживања и дуговања); Закон о трговачким друштвима Хрватске, чл. 6. став 3. и став 6. (преддруштво); Закон о трговачким друштвима Француске, чл. 5. став 2.; Закон о трговачким друштвима Македоније, чл. 21. став 2. и став 3.; Законик о облигацијама Швајцарске, чл. 645.; Закон о акционарским друштвима Немачке, пар. 41. став 2.

на одређени начин, што је уједно и правни основ стицања чланског статуса. У случају теретног стицања капитала субјекта приватизације, то је уговор о продаји капитала који се закључује између Агенције за приватизацију и купца,⁸⁾ док када је у питању стицање акција под повлашћеним условима, то је уговор о бесплатном стицању акција.⁹⁾

Имајући у виду горе наведено, да се закључити да постоји разлика у погледу правног основа стицања чланског статуса приликом оснивања друштва и приватизације друштвене и државне својине, али и да у једном и другом случају имамо истоветан циљ, а то је стицање власништва над предузећем.

Питање оправданости постојећег модела приватизације, односно његове примене неће суштински утицати на постојање наведене разлике, али ће довести до извесних модификација када је у питању основ стицања чланског статуса у поступку приватизације.

3. Оснивачки улог

Под минималним оснивачким улогом подразумевамо ону материјалну вредност коју оснивач и уписник по јавном позиву, мора да унесе у друштво да би стекао статус акционара.

Закон о предузећима садржи правно правило према коме: „Новчани оснивачки улог једног акционара не може бити мањи од 500 USD долара у динарској противвредности по курсу на дан уплате“.¹⁰⁾

Предметно правно правило се односи на фазу оснивања, а не и на фазу пословања акционарског друштва, на новчане, а не и на неновчане улоге, као и на осниваче и уписнике.

У правној теорији се као разлог прописивања једног оваквог правног правила наводи околност спречавања постојања тзв. привидних акционара, који са малим бројем акција не могу значајније да утичу на пословање друштва.¹¹⁾ Надаље, у пракси је чест случај да се статутом друштва, као и правилником о раду скупштине предвиди да право учествовања у раду скупштине имају само они акционари ко-

7. О трансформацији (промени) уговорних односа у статусне односе види: М. Пак, Међународно приватно право, Службени лист СРЈ, Београд, 2000. година, стр. 369; М. Васиљевић, Привредна друштва – домаће и упоредно право, Београд, 1999. година, стр. 220; В. Јовановић, Однос уговора о оснивању и статута друштва капитала, Правни живот број 9 – 10/93, стр. 1227 – 1236.
8. Види: Закон о приватизацији, чл. 41. и даље; Уредбу продаји капитала и имовине јавним тендером Службени гласник РС, број 38/2001, чл. 22.; Уредбу о продаји капитала и имовине јавном аукцијом Службени гласник РС, број 45/2001, 45/2002 чл. 36.
9. Види: Закон о приватизацији, чл. 44. и чл. 54. став 5.
10. Види цитирани закон чл. 192. став 1.; Уплате улога у акционарско друштво, Савремена пракса број 1748/98, стр. 1.; М. Васиљевић, Коментар Закона о предузећима, 1996. година, стр. 188 – 189 и Привредна друштва, стр. 50.
11. Тако: М. Васиљевић, Коментар Закона о предузећима, стр. 188 – 189.

ји поседују одређени број акција, док се акционари који не поседују прописани минимум позивају да могу (што значи и да не морају) да издају овлашћење неком од акционара који је стекао предметно право, да заступа њихове интересе. Посматрано са техничког аспекта, може се закључити да поседовање мањег броја акција од већег броја акционара, ствара тешкоће у функционисању скупштине друштва, вођењу евиденције издатих акција и неким другим питањима.

Од цитираног правног правила постоји изузетак и он се управо односи на поступак приватизације. Наиме, вредност новчаног оснивачког улога једног акционара може бити и мања од прописаног минималног износа када се акције стичу под повлашћеним условима у складу са законом.¹²⁾ Овај изузетак се односи на тзв. пренос акција без накнаде запосленима у субјекту приватизације и грађанима.¹³⁾ У том контексту, приликом продаје капитала методом јавне аукције, капитал намењен за бесплатан пренос запосленима не може бити већи од 30% капитала, а код метода јавног тендера од 15% капитала који се приватизује, при чему запослени за сваку пуну годину радног стажа добија по 200 евра у динарској противвредности по званичном курсу.¹⁴⁾

Када је у питању бесплатан пренос акција грађанима, у тзв. приватизационом регистру се евидентира капитал који се приватизује методом јавног тендера од најмање 15% капитала, а који се касније по одређеној процедури преноси на грађане, док се о овоме ништа не каже код приватизације применом метода јавне аукције, односно може се закључити да тада нема издвајања капитала за грађане.¹⁵⁾

Из стилизације Закона о предузећима може се закључити да се предметно правно правило односи и на тзв. претпостављени улог акционара у поступку приватизације, али да законодавац истовремено прописује и одступање од њега, руководећи се потребом давања подстицаја приватизацији, што је сасвим и разумљиво. У том контексту, уколико и нови Закон о привредним друштвима предвиди да минимални новчани оснивачки улог једног акционара не може бити мањи од истог или већег износа прописаног Законом о предузећима, цитирани изузетак би требало задржати у новом закону, имајући у виду да приватизација друштвене и државне својине још није окончана.¹⁶⁾

12. Види: Закон о предузећима, чл. 192. став 2.

13. Види: Закон о приватизацији, чл. 42-54.

14. Види: Закон о приватизацији, чл. 46. и чл. 48. Имајући у виду да запослени за сваку годину пуног радног стажа добијају по 200 евра, а да се минимални износ оснивачког улога везује за 500 долара, да се закључити да у пракси неће бити тако чест случај да вредност улога акционара буде мања од 500 долара.

15. Види: Закон о приватизацији, чл. 52.

16. Нацрт Закона о привредним друштвима РС минимални новчани основни улог једног акционара код затвореног акционарског друштва одређује на посредан начин кроз правила о минималном новчаном основном капиталу у износу од 10 евра (чл. 236. став 1.), док о овоме ништа не каже када је у питању отворено акционарско друштво, осим што прописује да најнижа номинална вредност акције код оба облика акционарског друштва не може бити мања од 5 евра (чл. 237. став 1.). У таквом стању ствари предметни изузетак постаје правно ирелевантан.

4. Емисиона вредност акције

Емисиона вредност акције представља ону вредност по којој се акција откупљује на примарном тржишту капитала, при чему средства остварена од ове трансакције припадају акционарском друштву. Примарном тржишту капитала се супротставља секундарно тржиште капитала на коме се обављају све остале трансакције емитованих акција, при чему средства остварена од таквих послова припадају власницима акција, а не акционарском друштву.¹⁷⁾

Између номиналне вредности¹⁸⁾ са једне стране и емисионе вредности са друге стране постоји одређена релација. Тај однос се огледа у томе да, емисиона вредност не може бити мања од номиналне вредности акције, док је дозвољено да буде једнака или већа.¹⁹⁾ На овај начин се онемогућава да вредност прикупљених материјалних средстава кроз емисију акција не одговара вредности основног капитала, који је утврђен и подељен на акције одређене номиналне вредности. У том контексту, ово је један од случајева конкретизације општег правног правила (начела) које се односи на трајни капитал друштва капитала (па и акционарског друштва), којим се обезбеђује очување његовог интегритета.

Од предметног правног правила постоји један изузетак. Тај изузетак се односи на стицање акција под повлашћеним условима у складу са посебним законом.²⁰⁾ Тај посебни закон је Закон о приватизацији. На овом месту можемо да поставимо питање, ко и када има право на стицање акција под повлашћеним условима? То су запослени у субјекту приватизације и грађани Републике Србије, а не и друга лица.²¹⁾ Међутим, како наведена лица имају право на тзв. бесплатно стицање одређеног броја акција, горе наведени изузетак при таквом стању ствари остаје без правног ефекта. Наиме, не може се акција продати по емисионој вредности нижој од номиналне оном лицу које акцију стиче бесплатно. У обрнутом случају, када би

17. О примарном и секундарном тржишту капитала види: Закон о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената, чл. 17 – 53. Закон о хартијама од вредности, чл. 4.

18. Види: Закон о предузећима, чл. 222. став 1. у вези члана 15. став 1. тачка 5. Закона о хартијама од вредности; Закон о трговачким друштвима Хрватске, чл. 170. став 1.; Закон о трговачким друштвима Словеније, чл. 180. став 5.; Закон о акционарским друштвима Немачке, пар. 6.; Закон о трговачким друштвима Француске, чл. 208.; Законик о облигацијама Швајцарске, чл. 626.

19. Види: Закон о предузећима, чл. 193. став 3.; Закон о предузећима из 1988. чл. 103.; Нацрт Закона о привредним друштвима РС, чл. 210. став 1. и чл. 237. став 4.; Закон о трговачким друштвима Словеније, чл. 174.; Закон о трговачким друштвима Хрватске, чл. 164.; Закон о трговачким друштвима Македоније, чл. 226.; Закон о акционарским друштвима Немачке, пар. 6. и пар. 54.; II директиву ЕУ чл. 8; М. Васиљевић, Привредна друштва, 1999. година, стр. 240. и Трговинско право, 1995. година, стр. 850 – 851; Уплате улога у акционарско друштво, Савремена пракса број 1748/98, стр. 2. Према: Закону о компанијама Енглеске, чл. 100. – 112. дозвољено је издавање акција испод номиналне вредности, под условом да је то предвиђено статутом, јер ће у противном члан компаније бити дужан да уплати утврђен износ са каматом”.

20. Види: Закон о предузећима, чл. 193. став 3. у вези члана 192. став 2. истог закона.

21. Види фусноту 15 и 16.

било прописано да одређена категорија лица у поступку приватизације приликом куповине акција има право на умањење куповне цене у одређеном проценту, цитирани изузетак би довео до наступања одређених правних последица-издавање акција испод номиналног износа.²²⁾ У том случају, одобрени дисконт би ишао на терет друштвеног или државног капитала, који би се за тај износ умањивао.

Иако наведени изузетак даје посебан подстицај поступку приватизације, требало би га задржати у новом Закону о привредним друштвима,²³⁾ у постојећем моделу приватизације нема практични значај, имајући у виду да не постоји могућност куповине акција са одређеним попустом.

5. Уплата претходно уписаних акција као услов за повећање акционарског капитала новим улозима

Постојеће акционарско друштво може, због потребе посла, повећати свој основни капитал новим улозима, односно тако што ће путем нове емисије акција прикупити улоге заинтересованих лица.²⁴⁾ Један од услова, који се приликом оваквог повећања акционарског капитала мора испунити је и уплата претходно уписаних акција у целости.²⁵⁾ Разлог за прописивање наведеног правила се састоји у томе што не би било легитимно тражити нове инвеститоре, док постојећи акционари не изврше своје обавезе у целости,²⁶⁾ јер би у супротном то водило злоупотреби института повећања акционарског капитала новим улозима.²⁷⁾ Овакво ограничење спречава постојање више емисија непотпуно уплаћених акција.²⁸⁾

Један од изузетака од наведеног правила јесте и стицање акција под повлашћеним условима у складу са законом.²⁹⁾ Као што је то већ изнето под тачком 3. и тачком 4. овог рада, тај посебан закон је Закон о приватизацији, док се повлашћени услови односе на бесплатно стицање акција од стране запослених у субјекту приватизације и грађана Републике Србије, а не и других лица. Међутим, проблем који се овде појављује јесте, да према постојећем моделу приватизације средства

22. У питању је тзв. давање одређеног попушта на номиналну вредност акције. Види: М. Васиљевић, *Трговинско право*, 1995. година, стр. 192-193.

23. Према: Нацрту Закона о привредним друштвима РС, чл. 210.: „Акције се не могу издавати за вредност која је нижа од њихове номиналне вредности, односно рачуноводствене вредности по којој се издају, код акција без номиналне вредности (став 1.). Акционарско друштво може издавати акције по вредности која је нижа од пуне вредности издавања коју утврди одбор директора у складу са одредбом чл. 445. овог закона за издавање акција у поступку реорганизације друштва (став 3. тачка 4.).“

24. Види: М. Васиљевић, *Привредна друштва*, 1999. година, стр. 268; И. Јанковец, *Привредно право*, 1999. година, стр. 56; З. Арсић, *Повећање основног капитала акционарског друштва*, *Право и привреда* бр. 1-2/98, стр. 1-2; Закон о предузећима, чл. 281. став 1.; Закон о трговачким друштвима Словеније, чл. 309. став 1.; Закон о трговачким друштвима Хрватске, чл. 304. став 1.; Закон о трговачким друштвима Македоније, чл. 389. став 1.; Закон о трговачким друштвима Босне и Херцеговине, чл. 141.; Закон о привредним друштвима Црне Горе, чл. 57. став 1 – 6.; Нацрт Закона о привредним друштвима РС, чл. 244.

остварена продајом друштвеног и државног капитала субјекат приватизације не задржава, већ иста бивају употребљена за друге сврхе,³⁰⁾ тако да друштвено или државно предузеће из поступка приватизације не излази са увећаном, већ са истом имовином, те да из тог разлога не можемо да говоримо о повећању основног капитала субјекта приватизације.³¹⁾ Сасвим другачије би било, када би код субјекта приватизације, остајао део средстава остварен продајом друштвеног или државног капитала, јер би тада приватизација довела до увећања његове имовине, те би наведени изузетак, да раније уписане акције код повећања акционарског капитала не морају бити уплаћене у целости, довео до одређених правних последица – могућност повећања акционарског капитала и поред тога што раније уписане акције нису уплаћене у целости.

Међутим, ни цитирани изузетак није без замерки. Наиме, исти се односи само на стицање акција под повлашћеним условима, а не и на стицање акција под тзв. тржиштим условима. Било би целисходно предвидети да се цитирани изузетак односи на приватизацију уопште, а не само на стицање акција под повлашћеним условима, јер би се тиме, између осталог, дао одређени подстицај трансформацији државне и друштвене својине.³²⁾

-
25. Тако: Нацрт Закона о привредним друштвима, чл. 240. став 4.; Закон о привредним/господарским друштвима Босне и Херцеговине, чл. 141. став 1. Види и: Д. Голубовић, Правни положај акционарског друштва, Нови Сад, 1992. година, стр. 64. “Статутом предузећа у мешовитој својини може се одредити да се нове деонице не могу издавати док се у потпуности не уплате већ издате деонице. Из образложења: ...Оспореним одредбама Статута предузећа у мешовитој својини предвиђено је да се деонице нових емисија не могу издавати пре потпуне уплате деоница прве емисије. Одредбом чл. 21. став 1. тачка 1. Закона о хартијама од вредности (Сл. лист СРЈ, број 26/95) прописано је да акције могу бити према редоследу издавања: оснивачке (акције прве емисије) и акције следећих емисија. Овом законском одредбом, дакле прописана је само врста акција према редоследу њиховог издавања. Према томе, по оцени Савезног уставног суда, није несагласно са савезним законом да се статутом предузећа утврди начин издавања и измирења обавеза по основу емитованих деоница.” Одлука Савезног уставног суда У. 197/94 од 20.09.1995. године објављена у часопису: Избор судске праксе број 3/96, Глосаријум, Београд.
 26. Види: З. Арсић, Повећање основног капитала акционарског друштва, Право и привреда број 3 – 4/99, стр. 2.
 27. Види: И. Јанковец, Привредно право, 1999. година, стр. 56.
 28. Види: М. Васиљевић, Коментар Закона о предузећима, Удружење правника у привреди СРЈ, Београд, 1996. година, стр. 271.
 29. Види: Закон о предузећима чл. 281. став 3. у вези члана 192. став 2. истог закона.
 30. Види: Закон о приватизацији чл. 60.
 31. Ово је један од приговора постојећем моделу приватизације који се истиче у теорији и пракси, јер исти не даје могућност да средства остварена продајом остану у субјекту приватизације. У том контексту се предлаже увођење и модела докапитализације са попустом или без поуста (нпр. случај Књаз Милош Аранђеловац), или шире посматрано тзв. комбинацију различитих модела приватизације.

6. Правни режим приватизованог друштвеног и државног капитала

Пре отпочињања поступка приватизације, капитал намењен својинској трансформацији се налази у правном режиму друштвене или државне својине.³³⁾ Друштвена својина је такав облик својине где својинска овлашћења над предметом права врши друштво, док код државне својине та овлашћења врши држава.³⁴⁾

Посматрано са статусноправног аспекта, након окончања поступка приватизације, долази до промене правног режима друштвеног и државног капитала. Та промена се огледа у две ствари. Прво, тај капитал није више у режиму друштвене или државне својине, већ у режиму приватне својине. Друго, друштвени и државни капитал поприма форму акционарског капитала.³⁵⁾

Из горе изнетог се да закључити, да је једна од додирних тачака између предметних института и та да, друштвени и државни капитал бива трансформисан у акционарски капитал, који се налази у приватној својини.

-
32. Према: Нацрту Закона о привредним друштвима РС, чл. 240. став 5. у вези са ставом 4. „Повећању основног капитала може се приступити и ако претходно уписане акције нису у целости уплаћене при спајању и припајању, као и у случају повећања основног капитала улозима у стварима и правима и код повећања основног капитала издавањем акција запосленима у друштву и повезаним друштвима.“
 33. Према: Закону о приватизацији, чл. 3. „Предмет приватизације је друштвени, односно државни капитал у предузећима и другим правним лицима, ако посебним прописима није друкчије одређено“.
 34. О друштвеној и државној својини види: М. Константиновић, Друштвена својина, Анали Правног факултета у Београду, број 3-4/1962, стр. 289 и даље; М. Ведриш, Самоуправни концепт друштвеног власништва и колективна одговорност, Наша законитост, број 1/81, стр. 45 и даље; М. Стојанов, Право располагања друштвеним средствима у југословенској правној теорији, Правна мисао, број 1-2/84, стр. 67 и даље; Закон о средствима у својини Републике Србије (Службени гласник РС, број 53/95, 3/96, 54/96, 32/97 и 44/99) чл. 1. и даље.
 35. Према: Закону о приватизацији, чл. 55. став 1. „После извршене продаје капитала и евидентирања акција у Приватизационом регистру, субјект приватизације који није организован као друштво капитала доноси одлуку о промени облика организовања у друштво капитала.“ Из цитиране одредбе се да закључити, да се субјекат приватизације може организовати и као друштво са ограниченом одговорношћу, те би у том случају уместо акционарског капитала имали основни капитал друштва са ограниченом одговорношћу.

M.A. Saša Savić,
Chief of the Contract and Legal Regulation Department,
NIS-Jugopetrol, Belgrade

Relationship between Share Capital and Privatization from the Corner of the Economic Corporation Law

Summary

There are certain relations - contact and differences between share capital and privatization.

Legal base for acquisition of member status on the occasion of founding the joint-stock company is memorandum of association for the founders, and the ransom share contract for the subscribed members. In the case of privatization procedure, for the persons who acquire shares under the market conditions legal base is contract for selling of the capital, but for the employees and the citizens of Republic of Serbia it is the contract for free acquisition of the shares. When privatization procedure is finished, social and public capital is transformed into the share capital in private property.

In privatization procedure there is an exception of the rule that emission amount can not be lower than nominal amount, afterwards money deposit of one shareholder can not be lower than 500 USD, as like for the case when previously subscribed shares, on the occasion of share capital increasing with new deposits, must be paid in full amount when the shares are acquired under the privileged conditions. In this way transformation of the social and public property is supported and for this reason mentioned exceptions should retain in the new Economic corporation law.

Key words: *joint-stock company (public company), share capital, stock (share), privatization, transformation, public property, social property.*